

**PROGRAM REALIZACJI
DORADZTWA ZAWODOWEGO,
UWZGLĘDNIAJĄCY
WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W
SZKOLE PODSTAWOWEJ im. JANA ZAWADY
W SECEMINIE**

1. Podstawy prawne:

Prowadzenie działań związanych z orientacją zawodową w klasach I–VI oraz działań związanych z doradztwem zawodowym w klasach VII - VIII szkoły podstawowej reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano, że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia, a także wymieniając zajęcia prowadzone w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako jedne z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Szczegółowe regulacje wprowadza rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

2. Cel ogólny orientacji zawodowej:

- Celem orientacji zawodowej w **klasach I–III** szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- Celem orientacji zawodowej w **klasach IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- Celem doradztwa zawodowego w **klasach VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

3. Doradztwo zawodowe jest realizowane :

- w klasach I-VI na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- w klasach VII-VIII na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- w klasach VII i VIII na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego,
- na zajęciach związanych wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem,
- w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach, organizowanych u pracodawców.

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I - III

1. Poznanie siebie

Uczeń :

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały I-III	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
To umiem, to mnie interesuje	- uczeń mówi o swoich zainteresowaniach, zgodnie bawi się w zespole, dobiera właściwe zabawy i zabawki	I	cały rok	wychowawcy klas
Jestem w drugiej klasie	- uczeń potrafi określić jakie są jego mocne i słabe strony	II	I półrocze	wychowawcy klas
Wakacyjne kolekcje	- uczeń prezentuje swoje zainteresowania, tworzy „mapę zainteresowań”	II	I półrocze	wychowawcy klas
Moja rodzina	- uczeń wypowiada się na temat członków swojej rodziny, przedstawia ich zainteresowania oraz wykonywane przez nich zawody	II	II półrocze	
Nasze sprawy, nasze zainteresowania	- uczeń prezentuje swoje zainteresowania, tworzy „mapę zainteresowań” - uczeń korzysta z różnych źródeł informacji, aby rozwijać swoje	III	cały rok	wychowawcy klas

	zainteresowania - uczeń potrafi określić swoje słabe i mocne strony			
--	--	--	--	--

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały I-III	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Co robią moi rodzice – definicja pojęcia zawód	- uczeń zna role i zadania rodziców w rodzinie, wie na czym polega praca zawodowa rodziców, właściwie posługuje się przyborami i narzędziami, zgodnie z ich przeznaczeniem	I	w ciągu realizacji zadań programowych	wychowawcy klas
Kto pracuje w naszej szkole?	- uczeń rozpoznaje i nazywa osoby pracujące w szkole, określa, czym się one zajmują na co dzień i okazuje im szacunek - uczeń przeprowadza rozmowę z wybranymi pracownikami szkoły	II	I półrocze	wychowawcy klas
Ciekawe zawody	- uczeń poznaje pracę zawodową i główne zajęcia ogrodnika i sadownika w różnych porach roku	II	cały rok	wychowawcy klas

Znamy różne zawody i ich specyfikę	- uczeń poznaje pracę nauczyciela, leśnika, policjanta, strażaka, weterynarza, rolnika - uczeń odgrywa różne role zawodowe w zabawie - uczeń rozumie znaczenie zaangażowania różnych grup zawodowych w rozwój gospodarki	III	cały rok	wychowawcy klas
------------------------------------	--	-----	----------	-----------------

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały I-III	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Różne źródła wiedzy i próby korzystania z nich	- uczeń poznaje pracę policjanta, leśnika, strażaka (spotkania, filmy edukacyjne)	I	cały rok	wychowawcy klas
Czarodziejskie szkoły	- uczeń zna wartość szkoły oraz możliwości stosowania szkolnej wiedzy w życiu	II	I półrocze	wychowawcy klas
Każdy był kiedyś uczniem	- uczeń wypowiada się na temat roli i znaczenia nauki, odpowiada na pytanie "Co by było, gdyby szkół nie było?"	II	I półrocze	wychowawcy klas
Potrafiemy szukać potrzebnych informacji	- uczeń zna zalety korzystania z zasobów Internetu w poszukiwaniu informacji na dany temat - uczeń wie dlaczego warto czytać	II	II półrocze	wychowawcy klas nauczyciel informatyki
Potrafiemy sami uczyć się i pracować	- uczeń rozumie znaczenie zdobytej wiedzy dla uzyskania wymarzonego zawodu	III	cały rok	wychowawcy klas

	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie gdzie znaleźć różne informacje potrzebne w procesie uczenia się - uczeń umiejętnie korzysta z edukacyjnych programów multimedialnych, poszerzając, rozwijając i utrwalając wiedzę - uczeń potrafi samodzielnie wskazać treści których lubi się uczyć 			
--	--	--	--	--

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały I-III	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kim chciałbym zostać	- uczeń potrafi planować działania zmierzające do realizacji wyznaczonego celu, samodzielnie podejmować trafne decyzje, wypowiadać się na temat najciekawszych zawodów, potrafi uzasadnić swój wybór	I	w trakcie realizacji zadań programowych	wychowawcy klas
Nasze marzenia	- uczeń opowiada kim chciałby zostać i wie co jest niezbędne do wykonywania danego zawodu	II	I półrocze	wychowawcy klas
Umiemy zaplanować sobie czas	- uczeń wypowiada się na temat znaczenia planowania czasu i zadań oraz racjonalnego gospodarowania czasem w codziennym życiu	II	I półrocze	wychowawcy klas
Kim będę gdy dorosnę?	- uczeń opowiada jaki zawód chciałby wykonywać, gdy będzie dorosły	II	II półrocze	wychowawcy klas

Kim chciałbym zostać w przyszłości	- uczeń potrafi opowiadać o wymarzonym zawodzie, wie co należy zrobić aby zrealizować cel - uczeń potrafi etapami zaplanować swoje działania w dążeniu do wyznaczonego celu - uczeń potrafi samodzielnie podejmować trafne decyzje dotyczące siebie i dokonywać samooceny	III	cały rok	wychowawcy klas
------------------------------------	---	-----	----------	-----------------

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały IV-VI	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Kim jestem?	- uczeń potrafi określić swoje zainteresowania i uzdolnienia.	IV	I półrocze	wychowawca
Niech moc będzie ze mną.	- uczeń podaje swoje mocne strony i możliwość i wykorzystania w różnych dziedzinach życia	IV	I półrocze	wychowawca
Myślę, więc jestem.	- uczeń wypowiada się na temat swoich zainteresowań, ulubionych zajęć, planów,	IV	I półrocze	wychowawca nauczyciele przedmiotów

	marzeń.			
Moje mocne strony - wzmocnienie poczucia własnej oceny.	- uczeń wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; - uczeń podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone mocne strony; - uczeń podejmuje próbę zaplanowania rozwoju swoich mocnych stron.	V	I półrocze	wychowawcy klas
Moje zainteresowania.	- uczeń wskazuje swoje zainteresowania jako mocne strony; - uczeń opisuje znaczenie zainteresowań w procesie wyboru zawodu; - uczeń podaje przykłady zawodów, w których przydatne są określone zainteresowania; - uczeń podejmuje próbę zaplanowania rozwoju własnych zainteresowań.	V	II półrocze	wychowawcy nauczyciele przedmiotów
Moje hobby, czyli o pasjach i zainteresowaniach.	- kształtowanie postaw umożliwiających poruszanie się w świecie wartości; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania zasobów własnych – uzdolnienia, kompetencje, aspiracje	VI	I półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały IV-VI	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Jestem człowiekiem sukcesu	- uczeń uświadamia sobie swoje pozytywne cechy i osiągnięcia.	IV	I półrocze	wychowawca
Praca zawodowa naszych rodziców. Praca jako wartość.	- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i cudzej; - wdrażanie do preferowania postaw aktywności zawodowej.	IV	II półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów
Jak zaoszczędzić pierwsze pieniądze?	- kształtowanie dobrych nawyków związanych z oszczędzaniem i korzyści z nich płynących; - kształtowanie umiejętności racjonalnego gospodarowania „kieszonkowym”	IV	II półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów
Zdrowy styl życia jako przygotowanie do pełnienia ról zawodowych – higiena pracy i odpoczynku.	- uczeń wyjaśnia pojęcie zdrowy styl życia; - uczeń wymienia zasady zdrowego stylu życia; - uczeń podaje korzyści wynikające z prowadzenia zdrowego stylu życia; - uczeń wskazuje związki między prowadzeniem zdrowego stylu życia a możliwością podjęcia pracy w przyszłości, w kontekście wymagań zdrowotnych wybranych zawodów.	V	II półrocze	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów
Ludzie filmu. Ludzie prasy. Ludzie radia.	- uczeń wymienia wybrane grupy zawodów; - uczeń podaje kilka przykładowych zawodów wchodzących w skład wskazanych grup; - uczeń wskazuje możliwości rozwoju w wybranych zawodach; - uczeń podaje źródła informacji o zawodach.	V	II półrocze	nauczyciele polonisci

Za co cenimy pracę nauczyciela?	Uczeń: - poznaje specyfikę zawodu nauczyciela, - wypowiada się na temat jej celów i efektów.	V	I półrocze	wychowawcy klas
ABC sztuki.	- uczeń wyjaśnia kim są: kustosz, konserwator.	V	I półrocze	nauczyciele plastyki, historii
Grafika	- uczeń poznaje pracę grafika, grafika komputerowego.	VI	II półrocze	nauczyciele plastyki, informatyki, techniki
Architektura	- uczeń poznaje zawody architekta, architekta krajobrazu i wnętrz.	VI	II półrocze	nauczyciele plastyki, techniki, informatyki

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały IV-VI	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Jak się uczyć?	- uczeń kształci umiejętność prezentacji własnych poglądów, - uczeń wymienia doświadczenia na temat sposobów uczenia się	IV	I półrocze	wychowawca
Jestem ekspertem	- uczeń zna różne sposoby	IV-VI	cały rok	nauczyciele przedmiotów

	zdobycia wiedzy m.in. demonstracja z wykorzystaniem modeli			
Najbardziej lubię....(przedmiot)	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności; - wskazuje treści, których lubi się uczyć; - uczeń wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich 	IV-VI	cały rok	nauczyciele przedmiotów
Muszę czy chcę się uczyć?	<ul style="list-style-type: none"> - poznaje różne możliwości zdobywania wiedzy i ćwiczenia umiejętności; - rozpoznaje związek pomiędzy zdobywaniem wiedzy i ćwiczeniem umiejętności a zawodami; - wymienia znane i wybrane przez siebie sposoby na zdobywanie wiedzy i umiejętności. 	V	I półrocze	wychowawcy klas
Skuteczne metody uczenia się.	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje własny sposób zapamiętywania informacji; - wymienia sposoby pozyskiwania i zapamiętywania informacji; - rozpoznaje style uczenia się; 	V	I półrocze	wychowawcy klas

	- wyjaśnia związek między stylem uczenia się a dominującymi czynnościami wykonywanymi w różnych zawodach.			
Przedmioty, których lubię się uczyć... - drogowskazy zawodowe.	- kształtowanie postaw kreatywnych wśród uczniów; - kształtowanie umiejętności rozpoznawania swoich mocnych stron	VI	I półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów
Jak się uczyć efektywnie? – optymalne wykorzystanie czasu wolnego.	- kształtowanie nawyku właściwego gospodarowania czasem wolnym; - wdrażanie do ponoszenia odpowiedzialności za swoje decyzje	VI	I półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały IV-VI	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
--	------	----------------	-------------------	----------------------

Na skrzydłach marzeń	- uczeń przedstawia propozycje realizacji marzeń - uczeń opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych - uczeń planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu	IV	I półrocze	wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotów
Marzenia się spełniają.		IV	II półrocze	wychowawca, nauczyciele przedmiotów
Marzę, by w przyszłości być...		IV	II półrocze	wychowawca klasy
Moje i nasze szkolne sukcesy i porażki.	Uczeń: · wyjaśnia pojęcie celu oraz rozróżnia cel od marzenia; · stosuje metodę określania celu; · wyznacza poszczególne zadania prowadzące do sukcesu.	V	II półrocze	wychowawcy klas
Idole, autorytety i wzorce.	-wyjaśnia, kogo można uznać za autorytet, -wypowiada się na temat roli autorytetów w życiu codziennym, -dostrzega różnicę między autorytetem a idolem, -odpowiada na pytanie: kim chcę zostać w	V	II półrocze	wychowawcy klas nauczyciele polonisci

	przyszłości, kto jest moim wzorem.			
Zdrowy styl życia gwarancją sukcesu szkolnego.	- kształtowanie nawyku dbałości o higienę ciała i umysłu; - wdrażanie do podejmowania świadomych decyzji dotyczących własnej przyszłości	VI	I półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów
W przyszłości chciałbym zostać... , ponieważ...	- kształtowanie umiejętności świadomego planowania zadań; - kształtowanie umiejętności uzasadniania własnego zdania - autoprezentacja	VI	II półrocze	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów

C. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII–VIII

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki

edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały VII-VIII	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Poznajemy swoje uzdolnienia. Moje wartości i cele życiowe.	Uczeń: – integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, – zna pojęcie osobowości, – pozna własne uzdolnienia, – określa swoje zamierzenia zawodowe	VII		wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów
Poznajemy swoje zainteresowania, hobby	Uczeń: – integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, – pozna swoje zainteresowania w procesie wykonywania zróżnicowanych czynności, – rozwija zainteresowania w kierunku preferencji zawodowych.	VII		wychowawcy klas, pedagog
Moje mocne i słabe strony	Uczeń: – integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, – zna sposoby ułatwiające zaakceptowanie siebie, – potrafi rozpoznać i określić swoje	VII		wychowawcy klas, pedagog

	<p>mocne i słabe strony, – zna poczucie własnej wartości i posiada umiejętności akceptacji siebie</p>			
Moja samoocena	<p>Uczeń: – integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, – zna swoje mocne i słabe strony osobowości, – zna różne typy osobowości i związaną z nimi preferencje zawodowe</p>			wychowawcy klas
Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu	<p>Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą sobie.</p>	VII		wychowawcy klas
<p>Jak pracować w zespole? Autoprezentacja czyli moc pierwszego wrażenia</p>	<p>Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem</p>	VII		M.Falińska

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały VII-VIII	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zawód – co to takiego?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: praca, wykształcenia, kompetencje, kwalifikacje, kwalifikacje w zawodzie, zawód wykonywany, zawód wyuczony - zna różne rodzaje pracy - na podstawie opisu potrafi określić rodzaj pracy 	VII	Pierwsze półrocze	wychowawcy klas
Czy zainteresowania i cechy charakteru mają wpływ na wybór zawodu?	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje cechy charakteru - rozwija zainteresowania w kierunku preferencji zawodowych - zna własną postawę wobec pracy w szkole i w domu - wie, jaki wpływ mają zainteresowania i 	VII	Cały rok	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów

	cechy charakteru na wybór zawodu			
Poznajemy świat zawodów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - pozna swoje skłonności zawodowe na podstawie swoich zainteresowań, - pozna różne zawody w aspekcie pięciu podstawowych relacji psychologicznych - grup zawodów 	VIII	Cały rok	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów
Charakterystyka grup zawodowych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - charakteryzuje daną grupę zawodową (środowisko pracy, wykonywane czynności, przedmiot pracy, zagrożenia), - wskazuje zawody poszukiwane na rynku pracy oraz wymagania stawiane przed pracownikiem przez pracodawcę 	VIII	II półrocze	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów
Klasyfikacja zawodów.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z różnymi klasyfikacjami zawodów i specjalności - Przybliżenie uczniom zawodów z grupy człowiek-człowiek/człowiek-technika/człowiek-przyroda itp. - Zapoznanie uczniów: <ul style="list-style-type: none"> - ze środowiskiem i warunkami pracy w danym zawodzie - zadaniami i czynnościami danego zawodu - Wymaganiami psychofizycznymi - przeciwwskazaniami zdrowotnymi do wykonywania zawodu - ścieżkami kształcenia w kierunku 	VIII	Cały rok	wychowawcy klas nauczyciele przedmiotów

	danego zawodu i możliwości zatrudnienia			
Stosunek i motywacja do pracy, obowiązków.	Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.	VII		wychowawcy klas, pedagog

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały VII-VIII	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Radzenie sobie w sytuacjach trudnych	- Zapoznanie uczniów z definicją stresu - Uświadomienie uczniom znaczenia radzenia sobie ze stresem - Zachęcanie uczniów do wymiany doświadczeń w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem - Uświadomienie uczniom znaczenia	VIII		wychowawca klasy

	pozytywnego stresu			
System szkolnictwa ponadpodstawowego	- Zapoznanie uczniów z poszczególnymi typami szkół w systemie szkolnictwa ponadpodstawowego oraz czasem trwania nauki i przebiegiem kształcenia w poszczególnych rodzajach szkół- Zapoznanie uczniów z zasadami rekrutacji na nowy rok szkolny	VII		wychowawcy klas
Zasady rekrutacji do szkół ponad - gimnazjalnych	Uczeń: - zna zasady rekrutacji do szkół - wie, jakie dokumenty należy składać do odpowiednich typów szkół	VIII	II półrocze	wychowawca klasy, pedagog

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Tematyka działań uwzględniająca treści programowe.	Cele	Oddziały VII-VIII	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Mój wybór – moja przyszłość	Uczeń: - pozna cechy grupowego	VIII	Cały rok	Wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotów

	rozwiązywania problemu i konsekwencją podejmowania decyzji; - umie zidentyfikować własne cele życiowe i zawodowe; - potrafi dokonać właściwej samooceny w zakresie dostrzegania własnych cech i nastawie ń do kariery			
Moje zamierzenia edukacyjno – zawodowe	Uczeń: - integruje się z grupą poprzez wzajemne poznawanie się, - poznaje różne środowiska pracy, - zna charakterystykę różnych zawodów w aspekcie pięciu podstawowych relacji psychologicznych - grup zawodów, - racjonalnie przymierzy się do wyboru zawodu oraz szkoły ponadpodstawowej	VIII	Cały rok	Wychowawca klasy, nauczyciele przedmiotów

Metody i formy pracy

Metody i formy pracy wykorzystywane w klasach I-VI:

- mini wykłady i zajęcia warsztatowe np. w ramach godzin wychowawczych,
- spotkania z przedstawicielami zawodów, rodzicami wykonującymi ciekawy zawód,
- wycieczki ukierunkowane na poznawanie różnego rodzaju zawodów,
- udział uczniów w olimpiadach konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych,
- indywidualne konsultacje z zakresu doradztwa zawodowego,
- tablica informacyjna o zawodach,
- informacje o doradztwie zawodowym na stronie internetowej szkoły,

Metody wykorzystywane na zajęciach doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII:

- metody aktywizujące - burza mózgów, dyskusja, śnieżna kula
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy),
- metody audiowizualne – filmy edukacyjne, programy multimedialne, prezentacje multimedialne,
- mini wykłady,
- pogadanki,
- gry i zabawy,
- zajęcia warsztatowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania rozwoju i kariery zawodowej,
- zajęcia warsztatowe służące samopoznaniu i określaniu predyspozycji wyznaczających rozwój zawodowy i karierę zawodową
- zajęcia warsztatowe doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania,
- zajęcia warsztatowe uczące umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych (CV, list motywacyjny),
- praca indywidualna z uczniem.